

[Indenrigsministeren]

finde udvej for at fritage ejendomme for dækningsafgift i de perioder, hvor anvendelsesformen ikke er omfattet af pligten til at betale dækningsafgift. Det vil nok typisk være kursus ejendomme, som opfylder deres hovedformål i vintermånederne, men som i et par sommermåneder har en hotelvirksomhed, og hvor man efter de lidt stive regler i dag skulle betale dækningsafgift gennem hele året. Det vil altså give mulighed for en mere fleksibel anvendelse af sådanne ejendomme, i hvert fald uden skattemæssige konsekvenser fuldt ud.

Hermed sluttede forhandlingen

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at også dette lovforslag henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Forhøjelse af formuenedslagsprocenten for fysiske erhvervsaktiver).

Af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.
(Fremsat 17/12 86).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det foreliggende forslag, som hr. Bernhard Baunsgaard m.fl. har fremsat, går ud på at forhøje formuenedslaget for fysiske erhvervsaktiver fra 30 til 40 pct. Forslaget har sin baggrund i, at fast ejendom er steget meget kraftigt fra 17. til 18. alm. vurdering, og at fast ejendom, herunder erhvervs ejendomme, derfor indgår med meget større vægt end før i den skattepligtige formue. For delvis at neutralisere denne stigning er formuened-

slagsprocenten foreslået hævet fra 30 til 40 pct.

Lad mig straks slå fast, at jeg naturligvis kan støtte forslaget, som der også er perspektiver i. En gennemførelse af det vil betyde en skattelettelse på omkring 50 mill. kr. for de selvstændige erhvervsdrivende. Dette er til gavn for konkurrenceevnen og dermed for beskæftigelsen og for betalingsbalancen.

Det er imidlertid langt fra tilstrækkeligt til at afbøde de skadelige virkninger, formueskatten har. Formuebeskatningen er efter regeringens opfattelse grundlæggende en dårlig beskatningsform. Det skyldes, at formue jo ikke i sig selv er udtryk for skatteevne; det er derimod afkastet af formuen, og det er også derfor, at det er afkastet, som bør beskattes.

Jeg er på den anden side ikke i tvivl om, at formueskatten desværre lever i bedste velgående på grund af den misforståede opfattelse, at man derigennem, som det er blevet sagt, får ram på de rige. Jeg mener, at det, man først og fremmest får ram på med formueskatten, er opsparings- og investeringslysten. Stadig flere skattepligtige inddrages under formuebeskatningen, og provenuet er steget markant. Der er således fra 1982 til 1986 sket en fordobling af antallet af formueskatteydere, ligesom provenuet er fordoblet.

Jeg synes, det er uheldigt, at vi kan konstatere en så voldsom vækst i antallet af skattepligtige, der skal betale formueskat. Jeg synes især, det er uheldigt, når man ser på, hvad årsagerne til denne vækst er. F.eks. er en stor del af forklaringen, at ejendomsværdierne er steget kraftigt såvel ved de almindelige vurderinger som ved årsreguleringerne. En stigning i ejendomsværdien er som bekendt ikke udtryk for, at den enkelte husejer får en større skatteevne. Derimod betyder formueskatten, at de pågældende får et likviditetsproblem med at betale skatten – man kan nu engang ikke betale formueskatten ved hjælp af mursten.

Min kritiske holdning til formueskatten skyldes dog først og fremmest, at den i alvorlig grad bremser vore virksomheders vækst og konsolidering. Det gælder i særlig grad de virksomheder, der forsøger at konsolidere sig ved opbygning af en egenkapital. Netop en vis egenkapitel er jo betingelsen for, at virksomheder kan få lån til finansiering af

[Ministeren for skatter og afgifter]

vækstfremmende og risikobetonede investeringer.

Mine betænkeligheder ved formueskatten er derfor særlig store, når det drejer sig om erhvervsaktiver. Regeringens politik går jo kort fortalt ud på at begrænse forbruget og fremme opsparingen. Vi ser derimod ikke noget som helst formål i at beskatte, endside dobbeltbeskatte erhvervsaktiver. Formueskatten er efter vores opfattelse således en investeringshæmmende skat.

Ikke mindst for hovedaktionærer kan formueskatten give problemer. Hvis selskabet går godt, vil kurserne på aktierne stige. Den øgede indtjening i selskabet vil således medføre øget formueskat hos aktionærerne. De kan derfor blive nødsaget til at udlodde beløb fra selskabet blot for at kunne betale denne formueskat. Hertil kommer, at beløb, der således udloddes fra selskabet, først indkomstbeskattes i selskabet og dernæst hos aktionæren. Denne tredobbelte beskatning betyder en reel nedsættelse af selskabets opsparings- og investeringsmuligheder.

Som bekendt er det et led i skattereformaftalen, at dobbeltbeskatning af aktieudbytter skal ophæves fra og med indkomståret 1990. Det vil naturligvis lette de her nævnte problemer. Tilbage står der under alle omstændigheder, at formueskatten skal betales af midler, der allerede er beskattet én gang.

Som det er fremgået af det anførte med stor tydelighed, håber jeg, er det min opfattelse, at formueskatten er en u hensigtsmæssig beskatningsform. Den skader mere, end den gavner. Regeringen er da også af den opfattelse, at formueskatten bør ophæves eller i hvert fald lempes betydeligt, så snart de økonomiske og politiske muligheder herfor er til stede. Principielt ser vi ingen betænkeligheder ved helt at fjerne formueskatten. Statsfinansielt bør vi dog ikke glemme, at formueskatten indbringer ca. 1½ mia. kr., som vi i den nuværende økonomiske situation ikke har råd til ganske at undvære.

Men som sagt ser jeg i dette forslag ikke blot på grund af dets indhold, som er godt, om end beskedent, men også på grund af forslagsstilleren et perspektiv med hensyn til, hvorledes vi skal behandle formueskatten for fremtiden, og jeg er derfor glad for, at regeringen kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Desværre er jeg nødt til at gå nu, fordi jeg skal til et møde i Strasbourg for Folketinget. Men jeg vil gerne i anledning af ministerens tale benytte lejligheden til at sige tak for de ord, der blev sagt om formueskatten, om dens virkninger og det umulige i at få den til at virke på en fornuftig måde sammen med den øvrige del af vort skattesystem.

Når det er sagt, vil jeg også gerne lige kommentere et par bemærkninger, der kom til allersidst, nemlig at ministeren og regeringen som helhed betragtede formueskatten som noget, der hurtigst muligt burde lempes eller helt forsvinde, og at ministeren derfor så et særligt perspektiv i, at dette var et radikalt forslag.

Jeg vil gerne sige, at dette forslag fremsættes i desperation over, at det ikke er lykkedes i et halvt år at overtale denne regering til at foretage noget som helst med formueskatten. Det bliver jeg nødt til at sige efter de ord.

Men jeg siger naturligvis tak for det tilsagn, der kom fra ministeren om, at denne del nu bliver gennemført.

Lykketoft (S):

Det kan naturligvis ikke undre nogen, at en konservativ regering og en konservativ skatteminister i det omfang, man overhovedet har stærke synspunkter på noget som helst, er optaget af at lette skatten for dem, der betaler formueskat. Derimod er det mere ejendommeligt, at det er blevet til en livssag for hr. Bernhard Baunsgaard at få ødelagt det, der er tilbage af den danske formueskat. Jeg kan for min død ikke forstå, at det skulle være en fordelingspolitik, der stemte med Det Radikale Venstres øvrige holdning.

Hvis man slår op i Skatter og Afgifter 1986, som er udgivet af Danmarks Statistik, og prøver at finde ud af, hvordan indkomstskatten fordeles efter bruttoindkomst, kan man se, at stort set alle indkomstgrupper betaler 30 pct. i indkomstskat i forhold til deres bruttoindkomst; dog vokser det til 35 pct. for dem, der tjener over ½ mill. kr.

Formueskatten derimod betales med 29 kr. pr. husstand i gennemsnit hos de 3,7 mill. mennesker, der tjener under 175.000 kr. Men for de 4.000 danskere, der tjener over 1 mill. kr. i bruttoindkomst, betales der gennemsnitligt 71.000 kr. i formueskat.

[Lykketoft]

Der findes ikke noget mere progressivt element i det danske skattesystem end formueskatten, og derfor er det hylende asocialt at komme her og ville foreslå lettelser i formueskatten af den ene eller den anden eller den tredje art uden samtidig at stille forslag om en anden beskatningform, der er bare tilnærmelsesvis lige så progressiv. Jeg kan ikke forstå, hvordan det kan hænge sammen med Det Radikale Venstres fordelingspolitik i øvrigt.

Jeg kan ikke forstå, man kan påstå, at det har noget som helst med fornuftig erhvervs-politik at gøre, al den stund vi allerede – også ud over hvad Socialdemokratiet synes har været rimeligt – har disse nedslag på erhvervsaktiver for personligt erhvervsdrivende, og al den stund vi for unoterede aktier har nogle ganske overordentlig liberale og lempelige opgørelsesregler for formuen. I et indkomstskattesystem, der punkt efter punkt rummer lempelige muligheder for skattefri opsparring i virksomhederne og formueopbygning hos virksomhedernes ejere af hensyn til beskæftigelsen, er en formueskat af en vis størrelse simpelt hen et nødvendigt korrektiv til indkomstbeskatningen, hvis vi ikke skal få en rasende ulige fordeling.

Jeg troede egentlig, at det dér med, at der var noget i vejen med formueskatten, og at det var for galt, at man skulle betale formueskat af Gyldendalaktier, selv om de ikke gav udbytte, var et personligt trip, hr. Bernhard Baunsgaard havde kørt i en årrække, men at det ikke kom så vidt, at Det Radikale Venstres folketingsgruppe også ville fremsætte et forslag om lempelse af formueskatten. Det ryster mig.

Houe (KF):

Da jeg kan tilslutte mig de af forslagsstillerne nævnte bemærkninger i den skriftlige fremsættelse, skal jeg anbefale lovforslaget.

Herudover vil jeg gerne sige, at vi i Det Konservative Folkeparti meget gerne ser, at vi finder frem til enighed om, at virksomheder, der drives i selskabsform, kan få en tilsvarende lempelse i deres formueskattebyrde. Det er for mange af disse virksomheder, som i øvrigt også nævnt af skatteministeren, et meget stort problem, især når det drejer sig om generationsskifte. Som reglerne er nu, hæmmes nemlig denne naturlige generations-

skifteproces, og den fremtidige beskæftigelse og virksomhedernes konkurrenceevne beskæres.

Det er mit håb, at vi senere sammen med forslagsstillerne til dette forslag kan finde en løsning på problemerne også for virksomheder, der drives i selskabsform.

I øvrigt vil jeg gerne til sidst varmt takke skatteministeren for hans udtalelser; de passer som fod i hose til det, vi i Det Konservative Folkeparti alle sammen ønsker os.

Skrumsager Skau (V):

Lad mig med det samme sige, at Venstre kan mere end støtte dette forslag fra Det Radikale Venstre. På en måde er det jo udmærket, at et parti uden for regeringen tager initiativ til et forslag, som vi så i fællesskab har mulighed for at drøfte og eventuelt forbedre inden den endelige vedtagelse.

I Venstre synes vi, at forslaget kunne være gået noget videre. For det første omfatter forslaget kun de fysiske erhvervsaktiver, men der er jo også andre erhvervsformuer, der er erhvervsaktiver, nemlig f.eks. aktier og anparter, og de burde også tages med.

For det andet er det en meget stor del af den øvrige formue, som er bundet i fysiske ejendomme som f.eks. ens egen bolig, og den seneste vurdering af disse ejendomme betyder, at også mange almindelige lønmodtagere, der samfundsklogt har sparet op i egen bolig, nu bliver formuebeskattet oven i de store indirekte skattestigninger, de får i form af stigninger i værdi af egen bolig.

For det tredje bliver erhvervsvirksomhedernes indkomstmuligheder på ingen måde forbedret ved høje værdiansættelser, som der jo skal betales formueskat af. Der er ingen direkte sammenhæng mellem værdiansættelserne og de årlige indkomster, det årlige afkast. En forhøjelse af formuenedslagsprocenten fra 30 pct. til 40 pct. løser ikke den urimelige formuebeskatning af f.eks. skovarealer eller de arealer, der er udlagt til byggeri m.v., eller for den sags skyld erhvervs- og udlejningsbygninger. Noget kunne løses ved at se bort fra virkningerne af den 18. alm. vurdering.

For det fjerde er der andre samfundsborgerne, der gennem årene har sparet op i obligationer og i banker, muligvis oven på den øvrige faste formue, og som føler, at en for-

[Skrunsager Skau]

mueskat på 2,2 pct. – de skal altså betale 22 kr. hvert år af 1.000 kr., der er sparet op, efter at skattevæsenet allerede har været der – tvinger dem til at stoppe for yderligere opsparing, ja, endog får dem til at bruge af deres formue.

Det er direkte ugunstigt for dansk økonomi, og det er direkte imod den politik, som Venstre står for.

Lad os slå fast, at formueskat er et levn fra middelalderen, en skat, der modvirker opsparing, en skat, som ødelægger konkurrenceevnen, og efter min mening en hån mod sparsommelige borgere, og den er også med til at hindre en nødvendig konsolidering i vore selvstændige virksomheder og hos familier.

Skatteministeren har allerede omtalt, at der fra 1982 til 1986 er sket en fordobling af antallet af formueskatteydere, ligesom provenuet er blevet fordoblet. Jeg er enig med skatteministeren i, at vi må se på, hvad årsagerne til denne vækst er. Men jeg går ud fra, at skatteministeren vil være enig i, at vi også må se på, hvad denne høje og uheldige formueskat kan betyde for fremtidige opsparinger, erhvervsinvesteringer, konkurrenceevne og forbrug, og derudover må vi selvfølgelig se på virksomhedernes muligheder for konsolidering, som især er vigtig for selvstændige konjunkturfølsomme virksomheder. De har i høj grad brug for en vis egenkapital, der kan sikre risikovillig kapital.

Thoft (SF):

I forlængelse af hr. Lykketofts tale, som jeg fuldt og helt kan tilslutte mig, kan jeg tilføje, at virksomhedsejerne med skattereformen i forvejen er sikret en afgørende nedsættelse af indkomstbeskatningen fra deres erhvervsindtægter. Marginalskatten nedsættes fra 73 til 68 pct., og de velkonsoliderede erhvervsdrivende, som forslaget tænkes at skulle støtte, for de skal jo have en formue på over 1,235 mill. kr. i 1986 – i 1987 er den endda lidt højere – for at der overhovedet betales formueskat, vil fra 1987 få en afgørende del af deres virksomhedsindkomst beskattet, som om det var renteindtægter, og det betyder yderligere en nedsættelse af indkomstskatten fra de nævnte 68 pct. til 56 pct. Skattelettelser til denne kategori fra 73 pct. til 56 pct. vil disse folk meget hyppigt få som

følge af skattereformen. Har de Radikale dog ingen anstændighed? Hvor meget mere skal disse mennesker have i skattelettelser? Jeg mener ikke, der er nogen som helst grund til, at netop de, som vil lukrere mest på skattereformens mange og indviklede urimeligheder, nu yderligere skal begunstiges. Jeg kender personlig ingen, der betaler formueskat af en indkomst, som er beskattet. Hvis folk betaler formueskat, er det, fordi de har haft skattefrie kapitalindtægter. Det er ikke muligt, så høj som indkomstskatten er, at spare sig en formue sammen på 1,235 mill. kr. gennem en beskattet lønindtægt. Det er erhvervsjendomme, udlejningsejendomme, sommerhuse, villaer – det er ubeskattede indtægter, som gør det muligt for folk at få en formue, der er så stor.

For den gruppe, som hr. Bernhard Baunsgaard netop vil støtte, nemlig dem, der har erhvervsformue, vil et regneeksempel fra det praktiske liv vise, at man skal have en endda enormt stor formue for overhovedet at betale formueskat. Vi forestiller os en virksomheds-ejer, som ejer en maskinpark, et varelager og en fabriksbygning. Alle tre dele har en værdi i handel og vandel på 20 mill. kr. hver. Og i hele molevitten er der 24 mill. kr. i gæld. Vores virksomhedsejer har altså en reel formue på 60 mill. kr. minus gælden på 24 mill. kr., det er 36 mill. kr.; han er altså overhovedet ikke nogen fattiglus. Men det er jo ikke de 36 mill. kr., man betaler formueskat af. Så begynder vi at komme til fidusfradrage, som de Radikale yderligere vil have forøget.

Det er nemlig sådan, at varelageret på 20 mill. kr. først bliver nedskrevet med 6 mill. kr. De trækkes fra på selvangivelsen og er med til at udskyde skatten i det uendelige. Maskinparken er normalt stærkt nedskrevet under den værdi, hvortil den kan afhændes, fordi man har købt den på forlods afskrivning via investeringsfond. Det typiske er, at den er opført til en tiendedel af værdien: 2 mill. kr. Ejendommen kan vi så i dette tilfælde sige er opført til vurderingssummen. Efter disse helt lovlige manipulationer vil formuen nu være nedbragt til 12 mill. kr. Men det er heller ikke det, vores millionær skal betale formueskat af. For nu kommer nemlig de særlige nedslag for erhvervsaktiver, som de Radikale ønsker sat i vejret, og som er yderligere 30 pct.s nedslag på det, der er tilbage. 30 pct. af de 36 mill. kr. er 10,8 mill. kr., som

[Thoft]

vi skal trække fra de 12 mill. kr., og så skal man betale skat af 1,2 mill. kr. Men det er jo lige præcis under den formueskattepligtige bundgrænse, så vores millionær, som startede med en formue på 36 mill. kr., ender med en skattepligtig formue på 1,2 mill. kr. Og den skal han ikke betale én krone af.

Jeg synes, dette forslag er skandaløst. Jeg synes, de Radikale burde tage det tilbage.

Bente Juncker (CD):

Centrum-Demokraterne mener ikke, at de Radikale skal tage forslaget tilbage; jeg vil tværtimod gerne ønske de Radikale til lykke med, at de har fremsat det. Forslaget går ud på, at formuenedslaget for fysiske erhvervsaktiver forhøjes fra 30 til 40 pct., og der er ingen tvivl om, at det vil være til gavn for erhvervslivet.

Men i CD mener vi, det ikke er nok til at afbøde de meget skadelige virkninger, som formueskatten har. Jeg kunne have ønsket mig, at Det Radikale Venstre var gået noget videre. Det er CDs opfattelse, at vi ved først givne lejlighed skal se at komme af med formueskatten, og jeg vil gerne sige herfra, at jeg var meget glad for den tale, ministeren holdt; det var som at høre liflig musik i mine ører. Førhen var der 20.000, der betalte formueskat; nu mener jeg antallet er oppe på 65.000, og det er jo ikke mindst på grund af ejendomsværdierne. Vi ser både i CD og i Kristeligt Folkeparti frem til, at vi kommer lidt videre end dette forslag.

Ove Jensen (FP):

Fremskridtspartiet kan støtte det foreliggende forslag, som betyder en beskeden lempelse i formueskatten. Men som det er blevet sagt før, er det slet ikke vidtgående nok, og det er, så vidt jeg kan se, ikke engang så vidtgående, som Det Radikale Venstre selv ønsker. Jeg står her med Folketingets forhandling fra 1985-86, den 16. april, sp. 9840, hvor hr. Bernhard Baunsgaard bl.a. siger om dette:

»Vi ved jo godt, at der er en hel del selskaber, som formueskatten i høj grad generer.«

Derfor går jeg ud fra, at hr. Bernhard Baunsgaard også ønsker at lette vilkårene for selskaberne, men der er jo ikke noget at sige til, at et parti ikke har kræfter til at udforme

et sådant forslag i alle detaljer, og derfor vil jeg ikke kritisere Det Radikale Venstre for, at de ikke har fået det hele med; tværtimod vil jeg rose dem for, at de trods alt har taget hul på det alvorlige problem, som formueskatten er for mange virksomheder.

Derimod synes jeg, at det i allerhøjeste grad er for dårligt, at vi nu i dag igen skal høre både skatteministeren og ordførerne for Det Konservative Folkeparti og for Venstre og også for CD for den sags skyld endnu en gang komme med al deres snak om, hvor forfærdelig formueskatten er, hvor mange skadelige virkninger den har, og hvor gerne de ville have den ikke bare lempet, men helt afskaffet, når der i hvert fald siden den 16. april bevisligt har været et flertal for at få gjort noget ved formueskatten, uden at man har kunnet overkomme at få et forslag udarbejdet og fremsat om dette emne. Det bevises jo yderligere ved, at den radikale forslagsstiller, hr. Bernhard Baunsgaard, for mindre end en halv time siden har stået her og sagt, at forslaget var fremsat i desperation over, at skatteministeren ikke har kunnet få taget sig sammen til at fremsætte et forslag. Jeg synes ærligt talt, det er for dårligt, og jeg synes også, det er hykleri i allerhøjeste grad, at både medlemmer af regeringspartierne og skatteministeren dels her i folketingssalen, dels i alle mulige indlæg i pressen og ude i alle forsamlingshusene fortæller folk, hvor gerne man vil have gjort noget ved formueskatten, når man så ikke har rørt en finger for at få gjort noget ved den. Så henviser man til, at der skal være et flertal osv., men flertallet er bevisligt til stede og har været til stede i et helt år, så jeg synes i allerhøjeste grad, at det er for dårligt, hvorimod jeg synes, det er ros-værdigt, at Det Radikale Venstre har taget fat på problemet.

Hr. Thoft var inde på, at det kun var ubeskattede indtægter, der nu blev formuebeskattet. Det er noget frygteligt vrøvl. Der er massevis af eksempler på, at anparterne i en virksomhed, som f.eks. er blevet omdannet til et selskab for en 10-15 år siden med en aktiekapital på 100.000 kr., i dag – en halv snes år efter – i kraft af at det er gået godt for virksomheden og virksomheden har betalt en stor skat og haft en god indtjening, er f.eks. 12-13 mill. kr. værd, altså har en skattemæssig kursværdi på 12-13 mill. kr. En sådan virksomheds indehaver – det er jo normalt

[Ove Jensen]

en hovedaktionær, der ejer disse anparter, som altså har en skattepligtig kursværdi på 12-13 mill. kr. – skal tage 1 mill. kr. ud af virksomheden bare for at betale formueskatten af de 12-13 mill. kr. Når han har taget den million ud og har betalt indkomstskat af den, har han nøjagtig tilbage til at betale formueskatten af anparterne i virksomheden. Det er forholdet. Der skal forlods tages 1 mill. kr. ud af en ganske almindelig lille sund virksomhed til betaling af formueskatten, hvis anparterne har en skattepligtig kursværdi på 12-13 mill. kr., og derfor er det i allerhøjeste grad påkrævet også at få det punkt med i forslaget.

Jeg vil sige, at det er faktisk endnu mere vigtigt end det, som Det Radikale Venstre her har taget fat i, men hr. Bernhard Baunsgaard fra Det Radikale Venstre har jo også selv tidligere været inde på, at han vil gøre noget ved det forslag.

Jeg kan se, hr. Thoft kommer op igen og vil have en kort bemærkning. Det var jo det med, at det kun var ubeskattede indtægter, der i dag blev formuebeskattet. Jamen det passer ikke. Jeg nævnte før, at for at sådanne anparter kan få denne skatteværdi, er der i et sådant selskab betalt en stor skat, det er klart. Der kan da også findes eksempler på, at det er på grund af inflationsstigning på ejendom osv., men i de allerfleste tilfælde er det simpelt hen en virksomhed, som har givet overskud, og som har betalt en stor selskabsskat.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

Det er et svar til hr. Ove Jensen, som sagde, at der findes masser af eksempler, og så nævnte hr. Ove Jensen netop et eksempel, hvor vores ven aktionæren har haft en formuestigning på 12-13 mill. kr. uden at have betalt skat af disse penge. I øvrigt nævnte hr. Ove Jensen anparter, og hvis det er sådan, at hr. Ove Jensen har ondt i skatten, kan han jo bare købe skibsanparter, så slipper han let uden om formueskatten, fordi han dermed får en negativ kapitalkonto indestående i den pågældende skibsanpart. Der er så mange fiduser, og hr. Ove Jensen kan ikke nævne ét eksempel fra det praktiske liv, hvor det kan dokumenteres, at den opsparede formue ene og alene stammer fra beskattet lønindkomst,

for det er ikke muligt, så høj som skatten er, at spare 1,2–1,3–1,5 mill. kr. sammen af almindelig beskattet lønindtægt. Men har man haft værdistigninger i fast ejendom, har man haft værdistigninger på aktier, har man haft skattefri kursgevinster på obligationer, eller har man kunnet udstykke gården i sommerhusgrunde osv., er det nok muligt. I alle tilfælde er der imidlertid ikke betalt almindelig indkomstskat af fortjenesten, og det var dog rimeligt, om man her gennem formueskatten tog en lille smule af det, man ikke fik i første omgang.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Jeg talte overhovedet ikke om ikkebeskattet eller beskattet lønindkomst. Jeg holdt mig i mit eksempel udelukkende til en virksomhed, der for en 10–15 år siden blev omdannet til et anpartsselskab, og hvor det var gået godt, måske fordi der har været en dygtig indehaver, hvor der har været en god indtjening, hvor der var investeret, og hvor der var betalt en stor selskabsskat. Det er klart, at der er betalt mange millioner i selskabsskat i et sådant firma, for at anparterne får en skattepligtig kursværdi på 12–13 mill. kr., og dér kan jeg ikke bare nævne ét eksempel, jeg kan nævne massevis af eksempler. Det er nemlig meget almindeligt, måske ikke lige med den nævnte talstørrelse, men så med alle mulige andre.

Der skal altså ikke være mere end 12–13 mill. kr. i skattepligtig kursværdi på disse anparter, for at der forlods skal trækkes 1 mill. kr. ud af selskabet. 1 mill. kr., som ellers kunne have været brugt til investeringer i selskabet, går udelukkende til at betale formueskat med, efter at hovedaktionæren har betalt indkomstskat af dem. Det er klart, at det er med til at ødelægge virksomheden, det er med til at forhindre, at der bliver skabt nye arbejdspladser, og at der bliver en valuta-indtjening. Dernæst er det i allerhøjeste grad med til at jage folk ud af landet, og det er også det, der sker. Derfor synes jeg ærligt talt, det var mere fornuftigt at indrette lovgivningen således, at vore dygtigste erhvervs- virksomhedsindehavere blev her i landet, i stedet for at de brugte al deres energi på at få det hele afviklet og komme i skattely i udlandet. Et forslag som dette kunne, hvis man

[Ove Jensen]

også tog det med om selskaber, medvirke til, at de blev hjemme.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

Det er hr. Thofts synspunkter, som får mig op på talerstolen én gang til, idet hr. Thoft omtaler de forskellige muligheder, man kan anvende for at undgå formuebeskatningen. Jamen det er jo dér, vi har sygdommen. Hvorfor så ikke fjerne sygdommen, således at vi kan undgå al den omgåelse, som hr. Thoft omtaler? Det er derfor, vi skal have gjort kål på formuebeskatningen eller i hvert fald have den reduceret ganske betydeligt i forhold til det høje niveau, den ligger på i dag.

Hr. Thoft nævner også vædistigninger og værdistigninger og værdistigninger. Det er jo en illusion at tro, at en krone i dag var den samme krone for 10, 20, 30 og 40 år siden. Er det det, man kalder nominelle ændringer i kronebeløbet? Er det det, man kalder værdistigninger? Det har ikke noget med det at gøre. Det er inflationen, som har skabt en udhuling af købekraften, og som har betydning, at mursten og jord – fordi de bevarer deres reelle værdi i kroner og øre, som er blevet mindre værd – ser ud til at have medført en såkaldt værdistigning. Det er i meget få tilfælde, man ser, at det har givet reelle stigninger, således at man for den nye pris kan købe en større mængde varer.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

Det er især et svar til hr. Ove Jensen. Hvis vi tager det eksempel, hr. Ove Jensen selv brugte med et anpartsselskab, så ved hr. Ove Jensen jo også, at hvis anpartsselskabets indre værdi er kurs 100, så opføres værdien på formueopgørelsen for aktionæren kun til kurs 80. Også dér findes der altså et formuenedslag, som gør, at den reelle formue ikke fremgår af den formueskattepligtige opgørelse.

Til hr. Skrumsager Skau vil jeg sige, at det er jo netop problemet, at den reelle formue ikke optræder. Så kan man gøre, som hr. Skrumsager Skau foreslår, nemlig afskaffe formueskatten, men hvis patienten har feber, var det måske bedre at give ham noget medi-

cin eller sørge for, at hans arbejdsbetingelser blev så gode, at han ikke blev syg, end at slå termometeret i stykker – for det er jo det, hr. Skrumsager Skau vil. Man kunne i stedet for gøre det – det synes jeg var rimeligt, og det foreslog SF i øvrigt i forbindelse med kartoffelkuren, så det ligger allerede i dag på skatteudvalgets bord – at man gjorde indbo, samlinger, kunstgenstande og andet af den slags ting, som folk flygter over i, formueskattepligtige. Det var nok så rimeligt at sikre en reel formuebeskatning frem for, som hr. Skrumsager Skau foreslår det, at slå termometeret i stykker, fordi patienten er syg.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg er helt enig i det, der er blevet sagt heroppefra om mulighederne for at nedbringe den skattepligtige formue, manipulere den ned. Men det, der er interessant, synes jeg, og som jeg egentlig godt vil have fru Aase Olesens kommentarer til, er: er det ikke påfaldende, at formueskatten med alle de huller og muligheder for nedbringelse, som der er, og som de Radikale nu vil have gjort større, alligevel i gennemsnit for dem, der tjener over 1 mill. kr. brutto, indbringer et provenu på 71.000 kr., men kun 236 kr. pr. dansker i gennemsnit?

Er det alligevel ikke med et vist stik i hjertet, man vil gå ind for at lempe den mest progressive skat, når baggrunden, hr. Ove Jensen, er den, at de fleste af dem, der betaler formueskat, har haft skattelette eller skattefrie opsparingsmuligheder, f.eks. skattekredit i kraft af gode afskrivningsregler, i kraft af varelager nedskrivninger, af lav selskabsbeskatning undervejs, udskydelse af beskatning og lav beskatning af det, der bliver sparet op i virksomheden, plus konjunkturmæssige formuegevinster? Det er lige præcis den lille gruppe af befolkningen, der har så store reelle formuer, at de selv ikke med anvendelse af de mest effektive manipulationsmekanismer, som er til stede i det nuværende system, kan blive fri for at betale formueskat, der betaler og dermed aflaster resten af befolkningen, dem, som kun har en ganske almindelig løn, dem, som betaler 30–40 pct. af den ganske almindelige løn i indkomstskat for yderligere at skulle betale 1 eller 1½ mia. kr. i indkomstskatter, fordi der trods alt kommer et

[Lykketoft]

bidrag i sidste ende fra de velhavende i kraft af formueskatten. Det er det, man vil udhule. Jeg synes, det er en uanstændig fordelingspolitik.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Hr. Thofts sidste bemærkning rokkede ikke en tøddel ved rigtigheden i det eksempel, som jeg fremdrog heroppefra før. Derfor er der ingen grund til at beskæftige sig mere med det.

Hr. Lykketofts snak om afskrivning osv. forandrer heller ikke kendsgerningen. Det er da muligt, at der er nogle, der har fordel af afskrivningen, men forholdet er stadig væk, uanset hvad man kommer med af eksempler om det ene og det andet, at en ganske almindelig sund virksomhed skal bruge den million til at betale formueskat, som den ellers kunne have brugt til investering i virksomheden, så den kan eksistere fremover. Den million skal i det eksempel, jeg nævnte, bruges til formueskat, og det kan sådan en lille virksomhed ikke leve med. Det vil simpelt hen i løbet af nogle år føre til, at virksomheden bliver nedlagt, at der ikke er mere kapital i virksomheden, at den ikke hverken kan eksistere eller producere fremover.

Aase Olesen (RV):

Da hr. Bernhard Baunsgaard for øjeblikket er på vej til møde i Strasbourg, skal jeg på forslagsstillernes vegne takke for modtagelsen af dette lovforslag.

Jeg skal måske først henvende mig til de ordførere, som har svunget sig meget højt op i modstanden mod dette lovforslag, og sige, at når jeg hører folk med meget høj stemmeføring tale om et hylende asocialt forslag, om, at Det Radikale Venstre ingen anstændighed har, og at det er et skandaløst forslag, tolker jeg det sådan, at det kniber lidt med den saglige argumentation.

Jeg kunne jo passende spørge hr. Lykketoft, hvorfor det ikke var hylende asocialt, da man i maj 1981 nedsatte formueskatten, og da man i maj 1982 foretog en tilsvarende nedsættelse.

Når vi ikke går videre – og det er så et svar til ministeren og alle de andre ordførere – hænger det sammen med, ikke at vi ikke er i stand til at finde ud af, hvordan et lovfor-

slag skulle formuleres, sådan som hr. Ove Jensen formodede, men at vi ikke har kræfter til – det udtryk blev brugt – at komme med forslag om, hvordan vi skal finde 1,5 mia. kr. et andet sted.

Rent undtagelsesvis er jeg enig med hr. Ove Jensen, når han siger til de borgerlige ordførere, at de taler, der har været holdt i dag, er usædvanlig hykleriske. At rette bebrejdelse mod Det Radikale Venstre for ikke at ville gå videre er egentlig ganske ejendommeligt, når man har en borgerlig skatteminister, som har erklæret sig som modstander af formueskatten, hvad også Det Radikale Venstre er. Jeg ved godt, at hr. Lykketoft plejer at beskrive dette faktum, som rent faktisk er vedtaget af vort landsmøde i 1975, som en defekt, noget, som hr. Bernhard Baunsgaard ved en fejltagelse gik hen og fik igennem i Det Radikale Venstres folketingsgruppe, men rent faktisk er det et vedtaget program, et program, som i øvrigt er meget nær ved virkeliggørelse i kraft af den skattereform, som nu er trådt i kraft. Men jeg synes, det er hykleri, når de øvrige partier, de borgerlige partier, står her og bebrejder os, at vi ikke er gået langt nok. Hvilket forslag vil man komme med, og hvordan vil man skaffe pengene, hvis man vil gå videre?

Jeg hørte længe på hr. Skrumsager Skaus beskrivelse af formueskattens vederstyggelighed. Jeg vil gerne spørge: Hvad er det, Venstre forestiller sig der skal ske? Skal vi gå ind på en værdistigningsafgift? Skal vi skærpe arveafgifterne? Så bare kom an! Men vi skal skaffe de penge, hvor skal vi ellers få dem fra? Vil Venstre komme med forslag til besparelser? Jeg går ud fra, at det er præcis de overvejelser, der ligger bag den konservative skatteministers svar her, når han siger til os: vi er ikke tilhængere af formueskatten, men vi kan ikke i dag i den nuværende økonomiske situation komme med alternativer til fremskaffelse af det provenu, som vi ville miste ved at ophæve formueskatten. Derfor bliver jeg nødt til at spørge Venstre, hvad det er, de forestiller sig. Jeg modtager i hvert fald ikke bebrejdelser fra Venstre i denne anledning, og derfor synes jeg virkelig – og det gælder også de øvrige ordførere – at man skylder at fortælle os, hvorfor man ikke selv er kommet med dette lille beskudne forslag, som alene tager sigte på at lempe den formueskat, som rammer hårdest og rammer,

[Aase Olesen]

hvor den er mest urimelig, nemlig de fysiske erhvervsaktiver. Det synes jeg faktisk at både Venstres, de Konservatives, og CDs ordførere skylder os svar på.

Formanden:

Der er bedt dels om korte bemærkninger, dels om ordet i anden runde. Hr. Thoft har ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

Hvis vi nu lader hr. Ove Jensens anpartselskabsejere i baggrunden et øjeblik – han bliver jo ikke hjulpet af det radikale forslag, hvad hr. Ove Jensen også godt ved, for det handler om fysiske erhvervsaktiver og vil derfor ikke hjælpe den type millionærer – så vil jeg gerne spørge fru Aase Olesen, om ikke det er rigtigt, at den type millionærer, fru Aase Olesen vil hjælpe, er millionærer, som har et positivt formueindestående, efter at man med skattereformen er gået over til virksomhedsskatteordningen. Og er det ikke rigtigt, at den type erhvervsdrivende typisk vil få formindsket indkomstskatten fra 73 pct. til 56 pct.? Det synes jeg fru Aase Olesen skylder os et svar på, for så vidt jeg kan se, er det typisk lige netop den erhvervsdrivende, som vil tjene allermost på skattereformen, der har store og større formueindeståender i erhvervsvirksomheden, og som jo nu vil få beregnet ca. 10 pct. af det i erhvervsvirksomheden indestående beløb – det kan være friværdi i ejendom, eller det kan være varelager til den pris, det nu er nedskrevet til – som renter. Det vil være en erhvervsdrivende, som typisk vil kunne hæve 200.000, 300.000, 400.000 kr. til privatforbrug med en beskatning på 56 pct.

Det var årsagen til, at jeg sagde, at dette lovforslag er skandaløst – men det er jo ikke noget nyt, at SF synes, at skattereformen er skandaløs – for det kommer oven i skandaløse skattelettelser til netop velhavergrupperne. Nu kommer de Radikale så med yderligere skattelettelser, og det var det, jeg sagde var skandaløst.

(Kort bemærkning).

Skrunsager Skau (V):

Først til hr. Thoft, som taler meget om termometre, som bliver slået i stykker. Hr. Thoft vil ikke alene slå termometeret i stykker, han vil også lade være med at undersøge sagen og finde ud af, hvad det er for en sygdom, patienten har, og dermed slå patienten ihjel. Det er jo det, der er alvorligt, og det er derfor, vi går ind for, at man ser på denne sag vedrørende formueskat, således at vi kan løse det problem, vi har.

Fru Aase Olesen siger, at jeg er kommet med bebrejdelser. Nej, jeg har i allerhøjeste grad støttet det radikale forslag. Jeg har så tilføjet, at vi måske i et samarbejde kunne finde ud af at gå lidt videre, herunder påpeget nogle forskellige uretfærdigheder i formuebeskatningssystemet, som vi kunne se på, og at vi så – og det mener jeg i allerhøjeste grad – kan finde ud af, hvordan vi også løser de omfordelingsproblemer, der er. Men lad os gøre det i ro og mag; jeg er sikker på, at vi kan finde en løsning.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Hvis fru Aase Olesen ellers har tid til at høre, hvad jeg siger, vil jeg sige noget lavmælt til hende.

Kære fru Aase Olesen. Når jeg svang mig op over dette forslag, er det, fordi jeg af et ærligt hjerte tror, at det må være i strid med grundlæggende fordelingspolitiske synspunkter, som også må findes i Det Radikale Venstres folketingsgruppe. Vi kunne ikke have været så langt enige om indkomstskattesystemet og så uenige om det her, hvis ikke det skyldtes uvidenhed i den radikale folketingsgruppe. Derfor synes jeg, det var vigtigt at formidle tallene vedrørende fordelingen på indkomstgrupper, der viser, at de, der betaler formueskat, bestemt er dem, der har langt den største skatteevne, at det bestemmer er dem, der har langt de største muligheder for at udskyde og undslippe indkomstskat i det nuværende system, fordi vi i fællesskab har opbygget det så erhvervs- og investeringsvenligt, som vi har. Derfor er en rimelig høj formueskat eller noget – og lad os så prøve at finde ud af det i fællesskab – der virker lige så socialt rimeligt som den nuværende formueskat, hvad angår dens fordelingsvirkninger, simpelt hen anstændigvis et nødvendigt korrektiv til indkomstskattesystemet.

[Lykketoft]

Det har vi sagt til Det Radikale Venstre, hver gang man underhånden og »overhånden« på bordet og under bordet har pùslet med at ville lette på formueskatten. Vi har været tvunget til i tidligere faser, hvor vi som regering var afhængig af Det Radikale Venstre, at gennemføre lempelser. Vi har gjort det uden overbevisning, og fordi vi fik andre ting igennem, som vi syntes var rimelige, men vi synes ærlig talt, at Det Radikale Venstre skulle beskæftige sig meget mere med, hvordan man kunne sætte et lige så socialt balanceret system i stedet for den nuværende formueskat, i stedet for bare at komme med forslag om lempelser.

Så vil jeg sige til allersidst, at det med, at det skulle være mest påtrængende at lette for fysisk erhvervsaktive, mener jeg er positivt forkert. Erfaringen fra det, vi lavede i 1981, hvor vi lavede specielt store nedslag for skovene, er, at lige præcis de aktiver, som vi formuebeskatter lempeligst, stiger mest i pris; dér får vi de største formuestigninger og dermed de største kapitalvindingsproblemer.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Hr. Lykketoft har været på et længere ophold på den modsatte side af Jorden. Det er ham – og også andre – meget vel undt, men det skulle ikke være nødvendigt at vende op og ned på sagernes rigtige sammenhæng af den grund.

Hr. Lykketoft mener, at formueskatten er et fantastisk brugbart instrument til at føre fordelingspolitik med. Jamen hvad er det da for noget? Vi har haft formueskat siden 1903, og fordelingen er lige så lidt i Danmark som i noget andet land, hvor man har samme velstandsniveau og samme skattepolitik stort set, som vi har, blevet væsentligt påvirket af den skattepolitik, der har været ført i de pågældende lande.

Kunne man ikke blive enige om at glemme den floskel, at man kan føre fordelingspolitik ved hjælp af skat? Det er ikke lykkes for nogen, uanset hvilke intentioner de har haft. Hvis man ser sammenhængen i tallene: at vi i skatter og afgifter opkræver 220-240 mia. kr. og i formueskat 1,5 mia. kr., er det lidt naivt at tro, at disse 1,5 mia. kr. på nogen som helst afgørende måde påvirker fordelingen af formuer og indtægter i dette land. Det er det første, man kan sige.

Det andet, som jeg gerne vil sige til hr. Lykketoft, er, at vi er blevet forsynet med nogle tal fra Danmarks Statistik. Det er ikke relevant. Mere relevant er det at læse Nationalbankens Kvartalsskrift fra august 1986, hvor Nationalbanken meget omhyggeligt regner ud, hvilke konsekvenser formueskatten har for vores opsparing. Formueskatteprocenten blev forhøjet på et tidspunkt, da renten lå på omkring 22. Nu er renten gået ned til noget mere normalt, og den passer overhovedet ikke sammen med den formueskatteprocent, vi har.

Et af de problemer, vi skal drøfte om 3-4 uger, nemlig skatteflugten fra Danmark, ville forsvinde som dug for solen, hvis man herhjemme ikke havde nogen formuebeskatning eller havde en anstændig formuebeskatning.

Det ville også have været betydelig mere relevant, hvis hr. Lykketoft i stedet for at komme med nogle tilfældige tal fra Danmarks Statistik havde talt om det forslag, som er udarbejdet af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, og hvori man foreslår afskaffelse af formueskatten for aktier, uden at man har noget som helst af den sociale eller fordelingsmæssige kvababbelse, som vi har måttet høre på i dag.

Det var i og for sig et meget praktisk forslag: man skulle afskaffe formueskatten for aktier og lægge den et andet sted hen. Det kunne da interessere mig at vide, hvorledes hr. Lykketoft bedømmer netop dette forslag om at afskaffe formueskatten, som jeg ikke er enig i i enhver henseende, men som da er udtryk for en realistisk holdning, for en erkendelse af, at den formueskat, som vi har, ikke er til gavn for dem, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd repræsenterer, og heller ikke til gavn for dem, der har virksomhederne.

Hr. Thoft kører hele tiden frem med, at der er givet så forfærdelig store fordele til erhvervslivet ved skattereformen. Dette er jeg fuldstændig enig med ham i. Skattereformen har netop som et af sine formål at sørge for, at erhvervslivet, beskæftigelsen, eksporten, produktiviteten kan forøges i dette land, men hr. Thoft tager fuldkommen fejl, når han mener, at disse fordele på nogen måde er givet specielt til de mennesker, der betaler formueskat, for det er ikke tilfældet. Det er tværtimod således, at i kraft af skatteloftsreglerne får de mennesker, der støder mod skattelof-

[Ministeren for skatter og afgifter]

tet, netop ikke den fordel, som alle andre får. Det kunne hr. Thoft måske sige var en fejl ved skattereformen, og så kunne det godt være, at jeg ville være enig med ham. Men det korte af det lange er, at hr. Thoft snakker om noget, som overhovedet ikke findes i virkeligheden verden.

Til fru Aase Olesen vil jeg kun sige – jeg mener, jeg sagde det tidligere – at jeg ikke på nogen måde bebrejder Det Radikale Venstre, at de har fremsat dette forslag.

Det er rigtigt, som fru Aase Olesen sagde, at fra regeringens side vil vi gerne stille et sammenhængende forslag op om, hvorledes man i 1987 og årene deromkring skal gøre op med denne helt forældede skat. Det er vi ikke i stand til nu på grund af de økonomiske synspunkter, men jeg skal ikke skjule min taknemlighed over, at vi kan diskutere dette forslag i dag og forhåbentlig skaffe flertal for det.

Aase Olesen (RV):

Til ministeren først dette, at jeg henvendte mig faktisk til Venstres ordfører, og jeg sagde, at vi modtog ikke bebrejdelser fra Venstre, fordi vi havde samme opfattelse som ministeren, at nok var vi principielt modstandere af formueskatten, men vi var ikke i dag i stand til at anvise alternative beskatningskilder. Det havde noget at gøre med de ti mandater og kræfterne, som hr. Ove Jensen talte om.

Jeg var glad for, at hr. Lykketoft ændrede tonefald, og jeg kan sige i samme blide tonefald, at det jo ikke er alt, man kan læse ud af statistikker. Det er da ganske rigtigt, at de statistikker, hr. Lykketoft nævnte, viser, at formueskatten falder på de rigtige steder. Men jeg må gøre hr. Lykketoft opmærksom på, at dette forslag ikke drejer sig om at opheve formueskatten.

Jeg spurgte til gengæld hr. Lykketoft, hvordan det kan være, at dette forslag er hyllende asocialt, som det blev sagt første gang, mens det i 1981 og 1982 under en socialdemokratisk regering godt kunne lade sig gøre med anstændigheden i behold.

Hr. Thoft siger, at det er den samme gruppe mennesker, der bliver ramt af denne beskatning af fysiske erhvervsaktiver, der nu vil tjene op til – var det 300.000 kr., eller hvad var det hr. Thoft sagde? Det bygger på, at hr.

Thoft ikke anerkender begrebet kapitalafkast i virksomhedsordningen og i det hele taget ikke bryder sig om virksomhedsordningen.

Jeg er enig i den vurdering, ministeren kom med, at virksomhedsordningen er til gavn for erhvervsdrivende. Det er faktisk meningen med den, og det har ikke noget at gøre med, at nogle får skattefordele ved hjælp af skattefiduser.

(Kort bemærkning)

Lykketoft (S):

For at ministeren ikke skal gå videre med den vildfarelse, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har foreslået en afskaffelse af formueskatten, skal jeg lige huske at nævne, at det, man har foreslået, er, at selskaberne skal betale den i stedet for. Det bliver uden bundgrænse, så det er snarere en lille skærpelse.

Det er klart, at det er en metode, som ville være velegnet til at undgå den skatteflugt, som er en af svaghederne ved formueskatten, og derfor er det et konstruktivt forslag til at sikre de samme penge og den samme fordelingsvirkning uden nogen af de bivirkninger, den nuværende udformning af formueskatten har.

Hvis det var det forslag, der var kommet fra de Radikale, så synes jeg, det var positivt. Så havde vi noget at diskutere ud fra. Vi har også sagt både til regeringen og til de Radikale, at den form for tankegang vil vi gerne diskutere, hvis der er interesse for det. Så det er ikke noget, skatteministeren behøver at spørge mig om. Det kender han svaret på. Men nu kender offentligheden det så også.

Fru Aase Olesen: når det efter min opfattelse er urimeligt og uanstændigt at gå videre ad den vej, så er det bl.a., fordi vi er blevet tvunget et stykke ad den vej i 1981. De Radikale gennemtvang mod den socialdemokratiske regerings stemmer i 1982 en yderligere forhøjelse af formuenedslaget. Vi har i fællesskab lavet en skattereform, der giver gode opsparemuligheder for den indkomst, der bliver i virksomheden, ikke alene i selskaber, men også gennem virksomhedsskatteordningen for personligt erhvervsdrivende, og vi har aftalt en afskaffelse af dobbeltbeskatningen.

Vi kan jo ikke blive ved med at lette det for de samme mennesker, når vi ved, at der er en asocial virkning i det. I enhver skatte-

[Lykketoft]

politik er der en eller anden balance eller en umulig modstrid mellem hensynet til fordelingen og hensynet til beskæftigelse og investering, indtil man har fået nogle fornuftige ejendomsforhold. Det er derfor, vi skal have økonomisk demokrati, men det får vi ikke tid til at diskutere i dag.

Formanden:

Det hører ikke til dette punkt på dagsordenen, nej.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

På dette tidspunkt af debatten plejer formanden altid at minde om, at vi også har udvalgsarbejde.

Men jeg kan alligevel ikke undlade at stille et enkelt spørgsmål. Jeg vil ikke stille det til fru Aase Olesen, for hun har åbenbart ikke forstået, hvordan virksomhedsskatteoven fungerer. Jeg vil spørge skatteministeren i stedet for, hvis ministeren har tid.

Hvis vi nu forestiller os en erhvervsdrivende, som har 2 mill. kr. i virksomhedsaktiver, der er formueskattepligtige, er det så ikke korrekt, at af det overskud, den pågældende virksomhedsejer har, vil ca. 200.000 kr. nu blive beskattet som kapitalafkast med en skatteprocent på 56 i stedet for 73? Hvis det er rigtigt, så betyder det, at skattereformen har hjulpet denne virksomhedsejer med 34.000 kr. i sparet skat. Fru Aase Olesen vil nu yderligere hjælpe denne virksomhedsejer med 22.000 kr. i sparet formueskat.

Jeg vil bede ministeren bekræfte dette lille praktiske regneeksempel, om ikke det er rigtigt, at hvis man har en erhvervsformue anbragt i erhvervsaktiver på 2 mill. kr., så vil 200.000 blive flyttet fra en beskatning på 73 pct. til en beskatning på 56 pct.

I øvrigt vil jeg selvfølgelig under udvalgsarbejdet opstille en række af disse praktiske regneeksempler, så vi kan få at vide i kroner og øre, hvor meget det egentlig er, de Radikale ønsker disse millionærer, som der er tale om, begunstiget yderligere.

Formanden:

Jeg skal lade være med at sige noget om udvalgsarbejdet, men sige, at vi er fremme

ved de allersidste korte bemærkninger under denne behandling.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Så vidt jeg forstod på skatteministeren, har han taget kritikken fra fru Aase Olesen til efterretning og vil nu fremsætte et forslag angående formueskatten. (*Tilråb*). Nå, men sådan forstod jeg det altså helt nede bagved. Men så er det altså stadig væk falsk tale, skatteministeren fører, at regeringen gerne vil have formueskatten lempet. Det vil man ikke, når det kommer til stykket, for hvis man ville det, så var det mindste, man kunne gøre, dog at fremsætte et forslag om det.

Det er en nødvendighed at få noget gjort ved den skat. Det har man talt om i, jeg ved ikke hvor lang tid. Men jeg forstår altså nu, at regeringen stadig væk ikke engang vil fremsætte et forslag om det.

Jeg har faktisk forudset den situation. Jeg har gået og ventet i lang tid på, at der skulle komme et forslag fra skatteministeren efter de udtalelser, han har fremsat og Det Radikale Venstre har fremsat. Nu har jeg så set forslaget fra Det Radikale Venstre, som jeg ikke mener er vidtgående nok. Derfor har jeg selv indleveret et forslag om en lempelse af formueskatten, ikke en afskaffelse, hvad vel nok var det mest rigtige, men som der godt kan siges noget imod med den høje indkomstbeskatning, vi har nu.

Forholdet med hensyn til formueskatten er reelt, at siden man lavede ændringen i 1979, har der været store problemer rundt omkring. Før 1979 var der vel også problemer, men ikke i nævneværdigt omfang. Derfor fører det forslag, jeg har udformet, stort set reglerne tilbage til det niveau, de havde i 1979, dog med den lille ændring, at bundgrænsen er forhøjet en lille smule af hensyn til den sidste ejendomsvurdering, således at man får en skattefri bundgrænse på 1,5 mill. kr., hvor den i dag er godt og vel 1.200.000 kr.

Formanden:

Hr. Lykketoft for en kort bemærkning og derefter ministeren for skatter og afgifter.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg synes nu, det er nødvendigt, selv om jeg ikke har været uenig med hr. Thoft tidligere i dag, lige at sige, at med hensyn til det regnestykke, han præsenterede, skal man faktisk mange, mange år frem i tiden, før det er rigtigt, på grund af overgangsordningerne. Og så er det ikke engang sikkert, at det er rigtigt, for så kommer skattereglerne for summen af indkomst- og formueskat ind i billedet, og så kan det godt være, at der slet ikke er tale om lettelser af den størrelsesorden for en erhvervsdrivende. Men det er rigtigt, at for mindre erhvervsdrivende med ikke meget store formuer rummer virksomhedsskatteordningen muligheder for betydelige lettelser, hvis de sparer op.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det hjælper med en debat, så man får tingene på plads. Hr. Lykketoft er blevet mere uenig med hr. Thoft, og jeg er måske blevet mere enig med hr. Lykketoft med hensyn til spørgsmålet om, at hr. Thofts regnestykke var forkert.

Det, jeg ville sige som supplement til hr. Thofts regnestykke, er, at den pågældende erhvervsdrivende i eksemplet bliver stillet på samme måde som en lønmodtager eller en anden, der har en opsparat kapital, nemlig at afkastet af kapital er kapitalindkomst, og sådan skal det være.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 178:

Forslag til lov om ændring af lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld (kursgevinstloven).

Af ministeren for skatter og afgifter (Foighel).

(Fremsat 21/1 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Lykketoft (S):**

Socialdemokratiet kan støtte forslaget, som vi mener er en teknisk justering af de oprindelige intentioner. Det har selvfølgelig bekymret os, at der knytter sig et skønnet procenttab på 25 mill. kr. fordelt over de næste 20 år til forslaget, men vi håber, at man vil være i stand til at klare statsfinanserne alligevel.

Arne Lund (KF):

Kursgevinstloven påfører i sin nuværende skikkelse realkreditinstitutterne adskilligt, skulle man synes, overflødigt administrativt besvær og har desuden den virkning, at realkreditinstitutterne underkastes en ikke tilsluttet beskætning. Begge disse virkninger vil skatte- og afgiftsministeren fjerne med det foreliggende lovforslag, og det er jo to særdeles prisværdige formål, som har Det Konservative Folkepartis fulde støtte.

Skrumsager Skau (V):

Venstre støtter forslaget. Da Kristeligt Folkeparti ikke kan være i salen, skal jeg sige, at det også støtter forslaget.

Thoft (SF):

Forslaget består af tre ændringer, hvor den første drejer sig om at udvide den kreds, der kan udstede indekslån. Selv om jeg ikke er specielt begejstret for indekslån, som jo fritager for beskatning af en del af renteindtægten, fordi den kaldes inflationsstigning, anser jeg denne del for en teknisk ændring, som SF ikke vil modsætte sig.

Den næste ændring har til formål at sikre skattefritagelse for en række foretagender, som er blevet skattepligtige i henhold til fondsbeskatningsloven. Havde det nu været fagbevægelsens kampfonde, ministeren ville gøre skattefri, så havde vores stilling været